

De directeuren van penitentiaire inrichtingen
De directeur van de Dienst Vervoer & Ondersteuning
De directeur van de Divisie Individuele Zaken
Het Gedetineerden Recherche Intelligence Punt
Het Openbaar Ministerie

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Bijzonderheden
Vervangt circulaire
nr. 3399954
d.d. 8 juli 2021

Aard circulaire
Bekendmaking van beleid

Geldig vanaf
1 november 2025

Bijlagen
7

circulaire

Gedetineerden met een vlucht- en/of
maatschappelijk risico

Deze circulaire vervangt de circulaire 'Beleid gedetineerden met een vlucht- en/of maatschappelijk risico d.d. 8 juli 2021' (met kenmerk 3399954).

De aanpak van ondermijnende criminaliteit in Nederland leidt ertoe dat er steeds meer gedetineerden vanuit zware criminaliteit verblijven in detentie. De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) ziet hierdoor een toename van dreiging van buitenaf en veiligheidsrisico's binnen de muren, zoals (voortgezet) crimineel handelen tijdens detentie (VCHD), ontvluchting, radicalisering, liquidaties en bedreiging van personeel en justitiabelen. Om deze dreigingen tegen te gaan heeft DJI een aantal wijzigingen doorgevoerd. Zo zijn er extra Afdelingen voor Intensief Toezicht (AIT's) geopend, zijn er plaatsingscriteria voor de AIT's opgesteld, zijn de plaatsingscriteria voor de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) uitgebreid en is het detentielandschap voor gedetineerden met een vlucht- en/of maatschappelijk risico, ook wel (hoog)risicogedetineerden genoemd, aangepast.¹ Signalering en monitoring van deze (hoog)risicogedetineerden (op alle afdelingen) vergt een goede landelijke en lokale afstemming in de keten, plaatsingen, (toezichts)maatregelen en helder omschreven rollen en verantwoordelijkheden. Om dit voldoende te borgen heeft een herziening plaatsgevonden van de circulaire d.d. 8 juli 2021.

In deze nieuwe circulaire wordt het beleid t.a.v. de signalering, plaatsing en monitoring van gedetineerden met een vlucht- en/of maatschappelijk risico beschreven. In het eerste hoofdstuk wordt het doel van het beleid beschreven, waarna de risicocategorieën worden toegelicht in hoofdstuk twee. In hoofdstuk drie wordt stilgestaan bij de plaatsing van (hoog)risicogedetineerden en mogelijke (toezichts)maatregelen. Vervolgens wordt de besluitvorming, monitoring en afstemming in het vierde hoofdstuk uiteengezet. Tot slot wordt in het vijfde hoofdstuk een toelichting gegeven op het juridisch kader. De bijlagen bij deze circulaire volgen na het juridisch kader.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

W.F. Saris
Directeur-generaal DJI

¹ TK Plaatsing hoogrisicogedetineerden d.d. 2 februari 2024

Inhoudsopgave

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

1. Doel
2. Risicocategorieën
 - 2.1 Risicocategorieën
 - 2.2 Beoordeling
3. Plaatsing (hoog)risicogedetineerden en mogelijke (toezichts)maatregelen
 - 3.1 Plaatsing
 - 3.2 Maatregelen
4. Signalering, monitoring en afstemming
 - 4.1 Signalering
 - 4.2 Overleg Risico-gedetineerden
 - 4.3 Monitoring HRG
 - 4.3.1 Overleg monitoring AIT- en EBI-gedetineerden
 - 4.3.2 Monitoring TA-gedetineerden
 - 4.3.3 Monitoring BPG-gedetineerden
 - 4.3.4 Monitoring PPC-gedetineerden
5. Juridisch kader
 - 5.1 De Pbw
 - 5.2 De Rspog
 - 5.3 Overgangsfase

Bijlagen

- Bijlage 1. Detentielandschap hoogrisicogedetineerden 2030
- Bijlage 2. Procesplaten Signalering en monitoring RG en HRG
- Bijlage 3. Overzicht (toezichts)maatregelen
- Bijlage 4. Format Aanmelden ORG
- Bijlage 5. Format Evaluatie ORG

- Bijlage 6. Format Advies ORG
- Bijlage 7. Termijnen aanleveren t.b.v. ORG

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

1. Doel

De afgelopen jaren heeft DJI de gevangenispopulatie in Nederland zien veranderen. Door de aanpak van ondermijning ziet DJI een toename van gedetineerden uit zware georganiseerde criminaliteit. Hun macht, middelen en mogelijkheden leiden tot een hoog risico op ontvluchting, voortgezet crimineel handelen tijdens detentie (VCHD)², liquidaties, ernstige bedreigingen van personeel en andere inbreuken op de cruciale veiligheidsbelangen van DJI.³ Om deze dreigingen tegen te gaan heeft DJI een aantal wijzigingen doorgevoerd. Zo zijn er extra AIT's geopend, zijn er plaatsingscriteria voor de AIT's opgesteld, zijn de plaatsingscriteria voor de EBI uitgebreid en is het detentielandschap voor (hoog)risicogedetineerden aangepast.⁴

Deze circulaire geeft invulling aan het beleid t.a.v. gedetineerden met een vlucht-en/of maatschappelijk risico (GVM). DJI onderscheidt GVM in twee categorieën: **risicogedetineerden** (RG) en **hoogrisicogedetineerden** (HRG).

- RG zijn gedetineerden die voldoen aan één of meerdere van de risicocategorieën die staan beschreven in hoofdstuk 2, die kunnen verblijven in een normaal beveiligde inrichting of beperkt beveiligde afdelingen en waarvoor (mogelijk) extra lokale beheers- en toezichtsmaatregelen nodig zijn. Hierbij valt te denken aan risico op ontvluchting, VCHD en ongeoorloofd contact met slachtoffers.
- HRG worden vanwege de hoge veiligheidsrisico's geplaatst in bepaalde inrichtingen of afdelingen met een uitgebreid of extra beveiligingsniveau. Dit betreffen de AIT, afdeling voor beheersproblematische gedetineerden (BPG), terroristenafdeling (TA), (een deel van het) Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) of de EBI. In deze inrichtingen of afdelingen is in het bijzonder aandacht voor de veiligheidsaspecten. De gebouwelijke voorzieningen, het beveiligingsniveau en de faciliteiten zijn afgestemd op het mitigeren van de risico's die HRG met zich meebrengen. Tot slot worden reguliere gedetineerden, die veelal kwetsbaar en beïnvloedbaar kunnen zijn, op deze wijze van HRG gescheiden.

In deze circulaire wordt de schrijfwijze **RG** gebruikt wanneer het beleid alleen ziet op risicogedetineerden, **HRG** wanneer het beleid alleen ziet op hoogrisicogedetineerden en **(H)RG** wanneer het beleid zowel ziet op risicogedetineerden als op hoogrisicogedetineerden.

Het doel van het beleid in deze circulaire is landelijk meer zicht te krijgen op (H)RG en het beheersen van de (bestuurlijke en veiligheids)risico's die DJI en/of de samenleving loopt t.a.v. deze doelgroep. Het beleid voorziet in het borgen van een goede informatiepositie in samenwerking met interne en externe partners en

² In artikel 1, onder o, van de Rspog staat omschreven wat valt onder voortgezet crimineel handelen, te weten: handelen van een gedetineerde dat is gericht op: 1) het voortzetten van dan wel deelnemen aan een samenwerkingsverband dat het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft; 2) het ongeoorloofd beïnvloeden van het eigen dan wel van een ander strafproces; of 3) het anderszins begaan van ernstige misdrijven.

³ Visie op veiligheid DJI d.d. 11 februari 2020.

⁴ TK Plaatsing hoogrisico-gedetineerden d.d. 02 februari 2024.

het op een juiste wijze treffen en uitvoeren van (toezichts)maatregelen. Daarbij staan de verschillende verantwoordelijkheden en rollen in deze circulaire omschreven. Het gaat om een doelgroep die de lokale aanpak en penitentiaire scherpste in een inrichting overstijgt en waarbij het voor de aanpak essentieel is dat de gezamenlijke informatie en expertise wordt ingezet. Landelijke afspraken en samenwerking met partners binnen en buiten DJI zijn cruciaal om (H)RG te signaleren, monitoren en plaatsen en daarmee de orde en veiligheid in de inrichtingen en de samenleving te beschermen.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Met deze circulaire wordt het volgende geborgd:

- er zijn risicocategorieën gedefinieerd;
- de wijze van monitoring en signalering van (H)RG is vastgesteld;
- er wordt een meer uniforme werkwijze voor (H)RG gehanteerd;
- er zijn heldere rollen en verantwoordelijkheden beschreven voor alle betrokkenen waar eenieder op aanspreekbaar is;
- er zijn uitgangspunten en bevoegdheden voor de overleggremia opgesteld;
- de samenwerking binnen DJI en de samenwerking van het Landelijk Bureau Inlichtingen en Veiligheid DJI (LBIV) met het Gedetineerden Recherche Intelligencepunt (GRIP) en het Openbaar Ministerie (OM) ten aanzien van (H)RG is beschreven.

De uitvoering van dit beleid gebeurt in samenwerking met het GRIP, OM en/of LBIV of gezamenlijk vanuit de Detentie Intelligence Unit (DIU). De DIU is een nieuw samenwerkingsverband tussen de Nationale Politie, het OM en DJI.

2. Risicocategorieën

2.1 Risicocategorieën

In dit hoofdstuk volgen de risicocategorieën op basis waarvan het Overleg Risicogedetineerden (ORG)⁵ adviseert en de selectiefunctionaris (SF) besluit om een gedetineerde aan te merken als RG. Daarbij wordt een inschatting gemaakt van de kans op en impact van de dreiging en risico's op basis van de verzamelde informatie van de Penitentiare Inrichting (PI), het GRIP, OM en/of LBIV of gezamenlijk vanuit de DIU. Onderstaande categorieën kunnen zowel losstaand, als in samenhang reden zijn voor het aanmerken van een gedetineerde als RG:

- A.** (risico op) Ontvluchting en/of bevrijding van buitenaf;
- B.** (vermoedens van) Voortgezet crimineel handelen vanuit detentie;
- C.** (risico op) Liquidatie, geweld of bedreiging in detentie van of door de gedetineerde;
- D.** (risico op) Verspreiden van extremistisch gedachtegoed;
- E.** Ondermijning van gezag van directie en personeel in de inrichting;
- F.** Ongeoorloofde contacten met slachtoffers en/of nabestaanden, medewerkers in de strafrecht- of executieketen dan wel ongeoorloofde contacten met media of zichtbaarheid op social media;
- G.** De gedetineerde wordt verdacht van of is veroordeeld voor een strafbaar feit dat heeft geleid tot grote maatschappelijke verontwaardiging en onrust en een geschokte rechtsorde.⁶

Levenslanggestraften die niet vallen onder risicocategorie A t/m G worden minimaal 1x per jaar in het ORG besproken. De bespreking ziet alleen op het in kaart brengen en adviseren over de veiligheidsrisico's.

2.2 Beoordeling

Beoordeling RG

Bij de beoordeling of een gedetineerde moet worden aangemerkt als RG en/of (toezichts)maatregelen noodzakelijk worden geacht, brengt het ORG advies uit over het profiel van een gedetineerde. Het ORG betreft bij haar advies in ieder geval de levensloopbenadering van de gedetineerde en de volgende aspecten:

⁵ Het ORG staat beschreven in hoofdstuk 4.

⁶ Denk bijvoorbeeld aan ernstige gewelds- of zedendelicten met meerdere slachtoffers of in georganiseerd verband, nationale rampen, criminele afrekeningen, gruwelijk/extreem geweld, zeer jonge of zeer oude slachtoffers. Bij dit soort gedetineerden wordt preventieve monitoring noodzakelijk geacht, totdat in kaart is gebracht welk risico de gedetineerde vormt of blijft vormen binnen de PI en/of voor de samenleving.

- Motivering
Hierbij wordt gekeken of een gedetineerde behoort tot een van bovenstaande risicocategorieën en onder andere naar het strafresistant, vervolgstaffen, of er sprake is van uitzetting, aspecten van de sociale omgeving in de buitenwereld, de criminele carrière en signalen of de gedetineerde geneigd is om de criminele carrière voort te zetten tijdens detentie. Ook wordt gekeken naar eventuele incidenten tijdens (eerdere) detenties, zoals ontvluchttingspogingen en overige geconstateerde ontoelaatbare gedragingen zoals bedreigingen, het verspreiden van extremistisch gedachtegoed en ongewenst contact met het criminele netwerk, de media, slachtoffers en/of nabestaanden.
- Middelen
Hierbij wordt onder andere gekeken naar de beschikbare financiële middelen, netwerk, etc. van de gedetineerde in relatie tot de risicocategorieën.
- Macht
Hierbij wordt onder andere gekeken naar de hiërarchische positie, rol en status binnen een (criminele) organisatie en/of samenwerkingsverband. Dat kan onder andere blijken uit de status van een gedetineerde binnen een PI of de status van een gedetineerde buiten in de criminele organisatie.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Bovenstaande opsomming is richtinggevend en niet limitatief; iedere casus is immers uniek. Er is geen harde afbakening te maken die alle mogelijke situaties adequaat beschrijft. In alle gevallen gaat het om individuele casuïstiek met een serieus risico, waarvan de mogelijke impact het niveau van de PI overstijgt.

Het risicoprofiel van de gedetineerde en de ernst van de dreiging bepaalt of een gedetineerde wordt aangemerkt als RG en welke maatregelen en acties moeten worden uitgevoerd.

Op basis van aangeleverde informatie van de betrokken PI, het GRIP, OM en/of LBIV of gezamenlijk vanuit de DIU maakt het ORG een professionele inschatting in welke categorie de gedetineerde moet worden ingedeeld en brengt daarna advies uit aan de SF. De SF maakt vervolgens namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (de Minister) een individuele belangenafweging en beslist welk risicoprofiel aan de gedetineerde wordt toegekend. Deze aspecten en een uitgebreide toelichting op de werkwijze van het ORG wordt in de volgende hoofdstukken nader toegelicht.

Beoordeling HRG

Indien een gedetineerde voldoet aan de criteria van een van de bijzondere inrichtingen of afdelingen, te weten AIT, TA, BPG, (een deel van het) PPC of EBI, wordt een gedetineerde door de SF (eventueel op advies van het ORG en de selectie-adviescommissie (SAC) AIT/EBI) aangemerkt als HRG en geplaatst in een uitgebreid of extra beveiligde inrichting in een van de bijzondere inrichtingen of afdelingen.

Na plaatsing in deze inrichtingen of afdelingen worden deze gedetineerden gemonitord en besproken in andere overleggen dan het ORG (zie paragraaf 4.3).

3. Plaatsing (H)RG en mogelijke (toezichts)maatregelen

3.1 Plaatsing

Plaatsing RG

De SF beslist, namens de Minister, om een gedetineerde aan te merken als RG en welk risicoprofiel wordt toegekend.⁷ Bij deze beslissing weegt de SF alle informatie die op dat moment beschikbaar is, waaronder het advies van het ORG, mee. Het ORG kan ook adviseren aan de directeur om een gedetineerde naar een andere afdeling of aan de SF om een gedetineerde naar een andere inrichting over te plaatsen.

Verder hebben gedetineerden het recht om een (met redenen omkleed) verzoek tot overplaatsing bij de Minister (in de praktijk de SF) in te dienen.⁸ Op het moment dat een overplaatsingsverzoek is afgewezen kan de gedetineerde na zes maanden opnieuw een overplaatsingsverzoek indienen.⁹ Deze periode geeft de PI de mogelijkheid om (het gedrag van) de RG optimaal te observeren en het effect van opgelegde (toezichts)maatregelen te monitoren. Bij de periodieke bespreking in het ORG zal ook worden bekeken of er (een) indicatie(s) is/zijn voor overplaatsing.

Daarnaast is voortijdige overplaatsing mogelijk op voorstel van de PI.¹⁰ Mochten zich ontwikkelingen voordoen die ertoe leiden dat er volgens de directeur van de PI noodzaak is tot eerdere overplaatsing, bijvoorbeeld vanwege incidenten, dan vindt er tussentijds overleg tussen de directeur van de PI, de SF en het ORG plaats. Dat geldt ook voor de gevallen waarin de directeur van mening is dat de gedetineerde naar een individueel regime moet worden overgeplaatst. De SF kan dan namens de Minister en in aanloop naar het ORG een besluit nemen over overplaatsing. Het ORG wordt daarover bij het eerstvolgende overleg geïnformeerd.

Plaatsing HRG

Voor HRG geldt dat zij een dusdanige dreiging vormen voor de orde en veiligheid in de inrichting en/of samenleving dat zij in een van de uitgebreid of de extra beveiligde inrichting worden geplaatst. De AIT, TA, BPG en een deel van het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) hebben een uitgebreid beveiligingsniveau. De EBI heeft een extra beveiligd beveiligingsniveau. De inrichtingen en afdelingen die zijn aangemerkt als uitgebreid of extra beveiligd zijn vastgelegd in het detentielandschap (zie bijlage 1). De SF beslist tot plaatsing op de voornoemde inrichtingen en/of afdelingen. De SAC AIT/EBI adviseert de SF over plaatsing, verlenging en beëindiging van de plaatsing op de AIT en EBI. De beoordeling en plaatsing t.a.v. de TA, PPC, AIT en EBI staat vermeld in de Rspog.¹¹

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

⁷ Art. 22 Rspog.

⁸ Art. 18, eerste lid, van de Pbw.

⁹ Art. 18, vierde lid, van de Pbw.

¹⁰ Art. 24 Rspog.

¹¹ AIT art. 13 jo. 26 Rspog, TA art. 20a Rspog, PPC art. 20c Rspog en EBI art. 6 jo. 26 Rspog

3.2 Maatregelen

De directeur is bevoegd om (toezichts)maatregelen aan RG op te leggen. Het ORG geeft een zwaarwegend onderbouwd advies aan de directeur en/of andere DJI-onderdelen over de toezichtsmaatregelen, het vervoer, de afstemming met ketenpartners en/of overplaatsing. Ook kunnen de uitkomsten van de getroffen maatregelen en/of risico's betrekking hebben op acties van ketenpartners, zoals het uitstellen van de datum van de voorwaardelijke invrijheidstelling (VI).

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

4. Signalering, monitoring en afstemming

4.1 Signalering

Het herkennen van (H)RG begint bij het toepassen van penitentiaire scherpste en informatie-uitwisseling met ketenpartners. Penitentiaire scherpste bestaat uit veiligheidsbewustzijn, vakmanschap, het herkennen van signalen met een structuur om die te melden en te analyseren en een gefocuste aanpak voor het treffen van de juiste maatregelen voor (H)RG. Om dit goed te kunnen doen zijn heldere en goed onderbouwde rapportages over (het gedrag van) de gedetineerden essentieel.

De directeur van elke PI zorgt dat in de inrichting de veiligheidsinformatie rondom (H)RG in breed verband wordt besproken. Dat betekent dat deze informatie wordt betrokken in het Detentie & Re-integratieproces, bij de beslissingen en adviezen van het Multidisciplinair Overleg (MDO) en in de vrijhedencommissie (VC). Door goede observaties, informatieverzameling en rapportages kunnen gedetineerden via deze processen op grond van hun gedrag of op grond van duidelijke bevindingen worden herkend en als een mogelijke (H)RG in beeld komen.

Daarbij is het Bureau Inlichtingen en Veiligheid (BIV) het centrale informatiepunt in de inrichting waar interne en externe informatie t.a.v. risicogedetineerden bij elkaar wordt gebracht en waarbij gebruik wordt gemaakt van de Gedetineerde Relatie Monitor (GRM). Deze informatie richt zich onder andere op het in kaart brengen van netwerken, contacten met buiten en het (onderlinge) financiële verkeer. Daarbij wordt objectieve informatie gekoppeld aan informatie gebaseerd op subjectieve signalen en waardeoordelen.

Daarnaast heeft DJI een Landelijk Bureau Inlichtingen en Veiligheid (LBIV) die landelijke dreigingen en fenomenen in kaart brengt. Dit kan afzonderlijk, maar ook gezamenlijk met het GRIP en het OM vanuit de DIU. De DIU analyseert gezamenlijk data vanuit de betrokken ketenpartners en creëert informatieproducten, zoals een rapport of een analyse.

In bijlage 2 zijn procesplaten over de signalering, monitoring en afstemming van (H)RG opgenomen.

4.2 Overleg Risico-gedetineerden

Het ORG is een landelijk adviesorgaan dat de risico's vanuit en voor de gedetineerde in kaart brengt en adviseert aan de SF en directeur of de gedetineerde dient te worden aangemerkt als (H)RG en welke maatregelen en acties passend zijn. Op grond van het advies van het ORG beslist de SF, namens de Minister, over de plaatsing van de (H)RG en bepaalt de directeur of (toezichts)maatregelen aan de RG worden opgelegd.

Doel

In een vroeg/preventief stadium (mogelijke) risico's op VCHD en/of andere veiligheidsaspecten ten aanzien van gedetineerden bespreken, zodat vroegtijdig risico's in kaart kunnen worden gebracht en (uniforme) maatregelen kunnen worden getroffen.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Het ORG adviseert:

- Aan de directeur over de uit te voeren acties of op te leggen (toezichts)maatregelen¹²;
- Aan de SF of een gedetineerde dient te worden aangemerkt als (H)RG;
- Aan de directeur en/of de SF of overplaatsing naar een andere afdeling, inrichting en/of regime noodzakelijk wordt geacht.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Samenstelling en taken

- **Divisiedirecteur GW/VB** of diens aangewezen vervanger en heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Is de opdrachtgever, zit het overleg voor en neemt een besluit over het advies indien er geen consensus wordt bereikt.
- **Landelijk Bureau Inlichtingen en Veiligheid** in de persoon van het Hoofd LBIV en heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerde;
 - Intercollegiale advisering ten aanzien van (toezichts)maatregelen in de inrichting.
- **Divisie Individuele Zaken** in de persoon van een (senior) selectiefunctionaris met de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Levert een bijdrage aan de duiding van de gevaarzetting van de gedetineerde;
 - Verantwoordelijk voor de eerste plaatsing van de (H)RG en ten behoeve daarvan het vaststellen van het risicoprofiel van de gedetineerde;
 - Heeft zicht op de uitgevoerde plaatsingen van de (H)RG en op de (H)RG-kandidaten en voert op grond hiervan regie op de spreiding: bepaalde gedetineerden worden uit oogpunt van veiligheid bij voorkeur niet bij elkaar in een inrichting geplaatst;
 - Ziet erop toe dat bij overplaatsingen de relevante informatie wordt overgedragen, voor zover dat valt binnen de kaders van het selectieadvies.
- Twee (plv.) **directeuren van de uitgebreid en/of extra beveiligde inrichtingen** met de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Intercollegiale advisering ten aanzien van (toezichts)maatregelen in de inrichting;
 - Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerde.
- **OM/Landelijk Parket (LP)**, vertegenwoordigd door de Landelijk Officier van justitie Detentie en Veiligheid. Bij diens afwezigheid kan hij zich alleen laten vervangen door een officier van justitie of de beleidsmedewerker Detentie en Veiligheid van het OM, met de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Deelt informatie voor zover dit binnen de strafrechtelijke kaders mogelijk is;
 - Is in voorkomende gevallen de schakel tussen het ORG en (zaaks)officieren van justitie;

¹² De directeur besluit over de acties of op te leggen (toezichts)maatregelen en de duur hiervan. Indien de directeur afwijkt van het advies van het ORG zal hij dit toelichten aan het ORG. Het overzicht van (toezichts)maatregelen is opgenomen in bijlage 4.

- Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerde.
- **GRIP** in de persoon van een operationeel specialist. Deze persoon heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Verzamelt en verstrekt informatie conform de circulaire GRIP;
 - Levert relevante informatie ten aanzien van de individuele gedetineerde, waaronder zijn positie binnen het Crimineel Samenwerkingsverband (CSV);
 - Levert een bijdrage aan het duiden van de gevaarzetting vanuit de gedetineerde.
- **Secretaris** wordt geleverd door de Divisie Individuele Zaken (DIZ) en heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Het organiseren van de vergaderingen;
 - Het opstellen van de agenda en tijdig verzamelen en versturen van de agendastukken en de verslaglegging. De secretaris toetst ambtelijk (in afstemming met de voorzitter van het ORG) of stukken volledig genoeg zijn voor bespreking in het ORG;
 - Het proactief bijhouden en tijdig agenderen van het moment waarop een gedetineerde in het ORG wordt besproken. Hiertoe stelt de secretaris een kalender op met een overzicht wanneer welke gedetineerde in het ORG aan de orde komt;
 - Het bijhouden van een overzicht met (H)RG en gerichte, schriftelijke communicatie met inrichtingen waarvan de (H)RG is besproken over de overwegingen en uitkomst van de casusbespreking in het ORG.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

De (plv.) directeur van de PI die een gedetineerde aandraagt is telefonisch bereikbaar ten tijde van de bespreking.

Frequentie

1 keer per maand

Werkwijze

1. De (plv.) directeur of GRIP/OM draagt een gedetineerde aan bij de secretaris van het ORG waar VCHD-signalen over zijn en/of andere signalen van (bestuurlijke of veiligheids)risico's. Er kan een verschil zitten in het moment waarop de gedetineerde in beeld komt. Dat kan in hoofdlijnen zijn:
 - *Direct bij de eerste plaatsing in een PI*
In een lopende zaak (opsporingsonderzoek) wordt een gedetineerde in voorlopige hechtenis (of anderszins in detentie) genomen. De gedetineerde is in beeld bij het OM en het GRIP vanwege het lopende onderzoek, waardoor zicht is op (de verdenking van) (het) strafbare feit(en), het netwerk waar de gedetineerde (mogelijk) deel van uitmaakt, mediagevoeligheid van de zaak etc. In dit geval zijn het GRIP en het OM de primaire leverancier van informatie. De SF is dan, via het GRIP, OM en/of LBIV, geïnformeerd en kan beschikbare informatie al bij de eerste plaatsing benutten. Met het treffen van benodigde (toezichts)maatregelen hoeft de directeur van de PI niet te wachten tot het ORG.

- *Gedurende het verblijf in detentie*
In dit geval kan de gedetineerde via de PI worden voorgedragen eventueel op advies van de partners in het overleg. Het kan gaan om een incident, signalen of een ontwikkeling die zich rondom een gedetineerde manifesteert. Het kan gaan om enkele signalen (zoals aangetroffen contrabande, een geprepareerd wapen of schriftelijke boodschappen), maar ook om opvallende gedragingen en een (gevaarzettende) ontwikkeling die de gedetineerde doormaakt. Goede beschrijvingen en duiding zijn daarbij relevant.
2. De directeur levert op voorhand de informatie over een gedetineerde aan via een vast format (zie bijlage 5). Voorafgaand aan het indienen van dit format heeft de PI een BIV-rapport opgesteld en een rapport bij het LBIV en GRIP opgevraagd. De informatie uit deze rapporten dient om het format in te vullen. De rapporten worden als achtergrondinformatie bijgevoegd.
 3. Het ORG geeft advies aan de SF en/of de directeur van de PI:
 - Een schriftelijk (onderbouwd) advies aan de SF om een gedetineerde wel/niet aan te merken als (H)RG en eventueel te plaatsen in een AIT, BPG, TA, (een deel van het) PPC of EBI. Indien een gedetineerde mogelijk in aanmerking komt voor plaatsing in een AIT of EBI draagt de SF de gedetineerde voor bij de SAC AIT/EBI.
 - Een zwaarwegend (onderbouwd) advies aan de directeur over het vervolg en op welke termijn een gedetineerde opnieuw wordt besproken in dit overleg. Dit advies kan bijvoorbeeld zijn: nader lokaal onderzoek of lokale (toezichts)maatregelen. Afwijkingen op grond van lokale omstandigheden kunnen zich voordoen. Indien de directeur afwijkt van het advies van het ORG zal hij/zij dit toelichten aan de deelnemers van het ORG.
 4. Het advies vraagt een gedegen feitelijke en schriftelijke onderbouwing. Per gedetineerde wordt door het ORG een inschatting gemaakt van de risico's. De noodzakelijke acties betreffen op advies van het ORG maatwerk. Indien de risico's niet meer van toepassing zijn kan de SF beslissen om de RG-status te verwijderen en wordt de gedetineerde niet meer in dit overleg besproken. De duur van de toezichtsmaatregel is gelijk aan de periode waarover wordt geëvalueerd. Dit wordt afgesproken bij de oplegging. De directeur blijft juridisch bevoegd om tussentijds (toezichts)maatregelen toe te voegen of op te heffen als daar een reden toe is.
 5. De secretaris stelt de adviezen op (zie bijlage 6) en een verslag van het ORG. Daarnaast beheert de secretaris een overzicht van (H)RG. De PI informeert de secretaris van het overleg over het genomen besluit/het vervolg voorafgaand aan het volgende overleg. Indien de gedetineerde weer wordt besproken in het ORG, wordt voorafgaand een evaluatie ingediend via een vast format (zie bijlage 7). Voorafgaand aan het indienen van dit format heeft de PI een BIV-rapport opgesteld en een rapport bij het LBIV en GRIP opgevraagd. De informatie uit deze rapporten dient om het format in te vullen. De rapporten worden als achtergrondinformatie bijgevoegd.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

6. In het ORG worden RG periodiek besproken:

- Als een gedetineerde niet wordt aangemerkt als (H)RG, maar wel aan de directeur wordt geadviseerd om (toezichts)maatregelen op te leggen, wordt het ORG binnen 3, 6 of 12 maanden door de PI geïnformeerd over de ontwikkelingen. De termijn staat opgenomen in het advies.
- RG worden standaard na 3, 6 of 12 maanden opnieuw besproken en herbeoordeeld. Hiervoor wordt een korte analyse aangeleverd door de PI (met input van de partners) in een vast format. Het ORG bespreekt periodiek of het beoogde effect met de (toezichts)maatregelen is bereikt, wat de noodzaak is tot het blijven monitoren van de gedetineerde en adviseert over de (voortzetting van de) getroffen (toezichts)maatregelen.
- Als er aanleiding is om de casus eerder of opnieuw te bespreken wordt de gedetineerde opnieuw aangedragen bij dit overleg door de PI, eventueel op advies van de partners in het overleg (DIU/GRIP/OM/LBIV).

7. HRG in de AIT, TA, BPG, PPC en EBI worden gemonitord en besproken in separate overleggen.¹³

Positie van het ORG

Het ORG handelt in opdracht van de divisies GW/VB en IZ. Het ORG is een gezaghebbend, intercollegiaal en adviserend overleg. Hiermee wordt het volgende bedoeld:

- Gezaghebbend:
Het ORG heeft in de kern een vaste samenstelling waarin een hoge mate van deskundigheid is vertegenwoordigd. Het ORG is gezaghebbend waarmee uitkomsten van besprekingen, bijvoorbeeld over de bespreking van de casus of op te leggen (toezichts)maatregelen, zwaarwegend zijn. Het ORG formuleert heldere overwegingen en adviezen waarbij steeds de verbinding wordt gelegd tussen de beoordeling van de casus en de op te leggen (toezichts)maatregelen.
- Intercollegiaal:
Het ORG is ondersteunend aan de veiligheid in de inrichtingen en/of samenleving. De deelnemers van het ORG zijn betrokken en leveren een deskundige inbreng tijdens het overleg. Onderdeel hiervan is ook reflectie op het eigen functioneren.
- Adviserend:
Het ORG heeft ten aanzien van de SF en de directeur een adviserende rol. Het advies van het ORG is zwaarwegend en actiegericht met onderbouwde overwegingen. Afwijkingen op grond van lokale omstandigheden kunnen zich voordoen. Indien de directeur afwijkt van het advies van het ORG licht hij/zij dit toe aan het ORG.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

¹³ Zie paragraaf 4.3 over monitoring van HRG.

4.3 Monitoring HRG

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

4.3.1 Overleg monitoring AIT- en EBI-gedetineerden

Doel

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

De HRG die in de AIT's en EBI verblijven, worden in het overleg monitoring AIT- en EBI-gedetineerden besproken om te constateren of er (inrichtingsoverstijgende) veiligheidsrisico's spelen. In dit overleg wordt in gezamenlijkheid gekeken naar de uitkomsten van de lokale monitoring en naar informatie afkomstig van het GRIP, OM en/of LBIV dan wel gezamenlijk vanuit de DIU. Daarnaast wordt naar de samenstelling van de groepjes in de AIT's en EBI gekeken.

Samenstelling en taken

- **Landelijk Bureau Inlichtingen en Veiligheid** in de persoon van het Hoofd LBIV en heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Zit het overleg voor;
 - Intercollegiale afstemming en advisering ten aanzien van monitoring, werkwijze en samenstelling;
 - Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerden.
- (plv.) **directeuren AIT- en EBI-locaties** en hebben de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Intercollegiale afstemming en advisering ten aanzien van monitoring, werkwijze en samenstelling;
 - Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerden.
- **Divisie Individuele Zaken** in de persoon van een (senior) selectiefunctionaris met de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Verantwoordelijk voor de beoordeling van de plaatsing, de verlenging en beëindiging daarvan in de AIT en EBI;
 - Heeft zicht op de plaatsingen van de (kandidaat) AIT- en EBI-gedetineerden en voert op grond hiervan regie op de spreiding: bepaalde gedetineerden worden uit oogpunt van veiligheid bij voorkeur niet bij elkaar in de groep geplaatst;
 - Ziet erop toe dat bij overplaatsingen de relevante informatie wordt overgedragen, voor zover dat valt binnen de kaders van de selectieoverdracht.
- **OM/Landelijk Parket (LP)**, vertegenwoordigd door de Landelijk Officier van justitie Detentie en Veiligheid. Bij diens afwezigheid kan hij zich alleen laten vervangen door een officier van justitie of de beleidsmedewerker Detentie en Veiligheid van het OM, met de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Deelt informatie voor zover dit binnen de strafrechtelijke kaders mogelijk is;
 - Is in voorkomend geval de schakel tussen DJI en (zaaks)officieren van justitie;
 - Levert een bijdrage aan het advies omtrent en duiding van de gevaarzetting van de gedetineerde.
- **GRIP** in de persoon van een operationeel specialist. Deze persoon heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:
 - Verzamelt en verstrekt informatie conform de circulaire GRIP;
 - Levert relevante informatie ten aanzien van de individuele gedetineerde, maar ook persoonsoverstijgende informatie. Denk

hierbij aan informatie over de persoon van de gedetineerde, diens strafrechtelijke carrière en de werking van netwerken;

- Levert een bijdrage aan het duiden van de gevaarstelling vanuit de gedetineerde.

➤ **Secretaris** wordt geleverd door DIZ en heeft de volgende taken c.q. verantwoordelijkheden:

- Het organiseren van de vergaderingen;
- Het opstellen van de agenda en tijdig verzamelen en versturen van de agendastukken en de verslaglegging. De secretaris toetst ambtelijk (in afstemming met de voorzitter) of stukken volledig genoeg zijn voor bespreking;
- Het proactief bijhouden en tijdig agenderen van het moment waarop een gedetineerde in het monitoringsoverleg wordt besproken. Hiertoe stelt de secretaris een kalender op met overzicht wanneer welke gedetineerde voor verlenging van de plaatsing in aanmerking komt.

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Frequentie

1 keer per maand

Werkwijze

In dit overleg wordt in gezamenlijkheid gekeken naar de uitkomsten van de lokale monitoring en de informatiepositie van het LBIV, GRIP, OM en/of de DIU. HRG (die in aanmerking komen voor plaatsing of verlenging/beëindiging van de plaatsing) in de AIT of EBI worden besproken wanneer ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, bij een nieuwe plaatsing en/of één maand voordat het selectieadvies voor de verlenging/ beëindiging van de plaatsing ingediend moet worden bij de SF. Daarnaast worden de ontwikkelingen ten aanzien van de groepsamenstelling op de afdelingen besproken en adviseert het overleg de VD over mogelijke wijziging in de samenstelling. De PI levert de informatie aan (incl. relevante en actuele informatie vanuit het GRIP, OM en/of LBIV dan wel gezamenlijk vanuit de DIU, indien beschikbaar).

4.3.2 Monitoring TA-gedetineerden

Voor de doelgroep waarbij sprake is van een risico op het verspreiden van extremistisch gedachtegoed adviseert het Multidisciplinair Afstemmingsoverleg Resocialisatie (MAR)¹⁴ de directeur inzake maatregelen. Gedetineerden op de TA worden dus gemonitord en besproken in het MAR en het lokale afdelingsoverleg.

Bij fasering van de TA naar een reguliere afdeling blijft de gedetineerde in beginsel aangemerkt als RG. De voortgang van deze doelgroep wordt ook dan gemonitord en besproken in het MAR.

Wanneer een gedetineerde op de TA in aanmerking komt voor uitplaatsing, wordt deze voorafgaand aan de uitplaatsing door de (plv.) directeur van de TA altijd aangedragen bij het ORG. Bij agendering voor het ORG betreft de (plv.) directeur het advies van het MAR.

¹⁴ Het MAR bespreekt ook gedetineerden die veroordeeld zijn voor of verdacht zijn van terroristische misdrijven die buiten de TA zijn geplaatst en gedetineerden waar voor of tijdens detentie signalen zijn van extreemistisch gedachtegoed.

4.3.3 Monitoring BPG-gedetineerden

Gedetineerden op de BPG worden besproken in het lokale afdelingsoverleg van de BPG. Indien de gedetineerde op de BPG voorgesteld gaat worden voor een uitplaatsing van de BPG draagt de (plv.) directeur van de BPG de gedetineerde altijd voor aan het ORG dan wel bij de SF met een voorstel tot plaatsing op de AIT of EBI.

4.3.4 Monitoring PPC-gedetineerden

PPC-gedetineerden worden besproken in het lokale afdelingsoverleg van het PPC. Indien de gedetineerde voorgesteld gaat worden voor een uitplaatsing van het PPC, is agendering in het ORG afhankelijk van eerdere plaatsingen. Als een gedetineerde voorafgaand aan de plaatsing op het PPC als RG was aangemerkt of vanuit de AIT of EBI is overgeplaatst naar het PPC, dan dient de (plv.) directeur van het PPC voorafgaand aan de uitplaatsing de gedetineerde voor te dragen aan het ORG dan wel bij de SF met een voorstel tot plaatsing in de AIT of EBI.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

5. Juridisch kader

Het juridisch kader wordt gevormd door de Penitentiaire beginselenwet (Pbw), de Penitentiaire maatregel (Pm) en de Rspog. Hieruit volgen de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur van de PI en de SF.

5.1 De Pbw

In de Pbw is vastgelegd dat de directeur van de PI verantwoordelijk is voor het beheer van de inrichting (artikel 3 van de Pbw) en het handhaven van de orde en veiligheid in de PI. In het belang van de orde of de veiligheid in de inrichting, dan wel een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming is de directeur bevoegd aan de gedetineerden bevelen te geven. De gedetineerden zijn verplicht deze bevelen op te volgen (artikel 5, derde lid, van de Pbw).

De directeur van de PI geeft uitvoering aan het GVM-beleid door alle gedetineerden goed te monitoren, risico's in kaart te brengen, gedetineerden voor te dragen voor het ORG inclusief onderbouwende documentatie, een sterke en gedegen informatiepositie te creëren en waar nodig passende maatregelen te treffen. Daarbij maakt de directeur gebruik van de aan hem toegekende bevoegdheden op grond van wet- en regelgeving, zoals:

- Het uitoefenen van toezicht op contacten van gedetineerden met de buitenwereld of het weigeren van bezoek zonder toezicht (artikel 36, 38 en 39 van de Pbw);
- Het nemen van bepaalde individuele beslissingen, zoals plaatsing op een bepaalde (reguliere) afdeling in de inrichting (artikel 16 van de Pbw), ongeschiktheid voor een meerpersoonscel (artikel 11a van de Rspog) en het opleggen van maatregelen rondom de interne bewegingsvrijheid (hoofdstuk vijf van de Pbw).

Bij het nemen van beslissingen inzake (toezichts)maatregelen gelden de vereisten zoals onder andere beschreven in hoofdstuk tien van de Pbw. Dat houdt onder meer in dat de directeur de gedetineerde daarover van tevoren hoort, een individuele belangenafweging maakt, de gedetineerde schriftelijk op de hoogte stelt van de (toezichts)maatregelen die worden opgelegd en waarom deze maatregelen in dit geval noodzakelijk worden geacht. In de beslissing wordt tevens opgenomen welke status (RG of HRG) door de SF aan de gedetineerde is toegekend.

Tegen de toekenning van de status RG of HRG door de SF staat géén bezwaar en beroep open. Voor de gedetineerde staat beklag en beroep op grond van de Pbw open tegen beslissingen van de directeur met betrekking tot de toezichtsmaatregelen die worden opgelegd n.a.v. de status van RG.

Tot slot is de directeur verantwoordelijk voor de uitvoering van de opgelegde (toezichts)maatregelen en rapporteert hierover aan het ORG. Het ORG bepaalt wanneer de gedetineerde en de terugkoppeling van de directeur worden besproken in het ORG (na 3, 6 of 12 maanden).

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

5.2 De Rspog

De Rspog regelt dat plaatsing van gedetineerden door de SF aan de hand van risicoprofielen geschiedt. Bij de eerste plaatsing stelt de SF het risicoprofiel van de gedetineerde vast. Daarbij kijkt de SF naar een aantal gegevens of indicatoren in onderlinge samenhang beschouwd, zoals de kenmerken en achtergronden van het delict, de gegevens over een eventuele eerdere detentie in binnen- dan wel buitenland en eventuele overige beschikbare informatie waaronder de bevindingen van het GRIP en het OM.

De SF plaatst een gedetineerde, zo mogelijk, in een inrichting of afdeling met de mate van beveiliging die op grond van het risicoprofiel voor betrokkene is geïndiceerd. Als het regime, dan wel de bijzondere opvang die voor de gedetineerde is geïndiceerd, niet wordt geboden in een inrichting of afdeling met het voor de gedetineerde geïndiceerde beveiligingsniveau, plaatst de SF de gedetineerde in een inrichting of afdeling met een hoger beveiligingsniveau (artikel 22 van de Rspog). Ook bij overplaatsing is het risicoprofiel aangepast aan de gewijzigde omstandigheden (artikel 24 en 25 van de Rspog).

De categorisering ligt ten grondslag aan de plaatsing in een normaal, uitgebreid of extra beveiligde inrichting. Het ORG en de SAC AIT/EBI hebben hierin een belangrijke adviserende rol door af te wegen of de gedetineerde de status (H)RG heeft en door te adviseren over de plaatsing van de (H)RG. Het ORG beschikt over informatie ten aanzien van de aanwezige dreiging en eventuele vorige detenties die daarbij worden benut. De SF neemt het advies van het ORG, en de afwegingen waarop het advies gebaseerd is, mee in het bepalen van het risicoprofiel en in het besluit t.a.v. de plaatsing van de gedetineerden. De SAC AIT/EBI adviseert de SF over de plaatsing van hoogrisicogedetineerden in de AIT of EBI. Daarbij houdt de SF rekening met het spreiden van de (hoog)risicogedetineerden over de verschillende PI's.

5.3 Overgangsfase

Gedetineerden die na inwerkingtreding van deze GVM-circulaire in:

- een normaal beveiligde inrichting verblijven en conform de oude GVM-circulaire (met kenmerk 3399954) de GVM-status verhoogd of hoog hebben, worden conform deze GVM-circulaire aangemerkt als risicogedetineerde.
- een AIT, EBI, TA, BPG of (een deel van) het PPC verblijven, worden conform deze GVM-circulaire aangemerkt als hoogrisicogedetineerde.

Periodieke bespreking

- risicogedetineerden worden besproken in het ORG conform het evaluatiemoment, zoals dat is vastgelegd in de kalender van het (voormalig) Operationeel Overleg;
- hoogrisicogedetineerden die verblijven in een AIT en EBI worden besproken in het Overleg monitoring AIT en EBI conform de werkwijze, zoals die is opgenomen in de nieuwe GVM-circulaire;
- hoogrisicogedetineerden die verblijven in een BPG of PPC en die conform de voormalige GVM-circulaire (met kenmerk 3399954) de GVM-status hoog of verhoogd hadden, worden eenmalig besproken in het ORG om het risicoprofiel en de periodieke bespreking vast te stellen.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

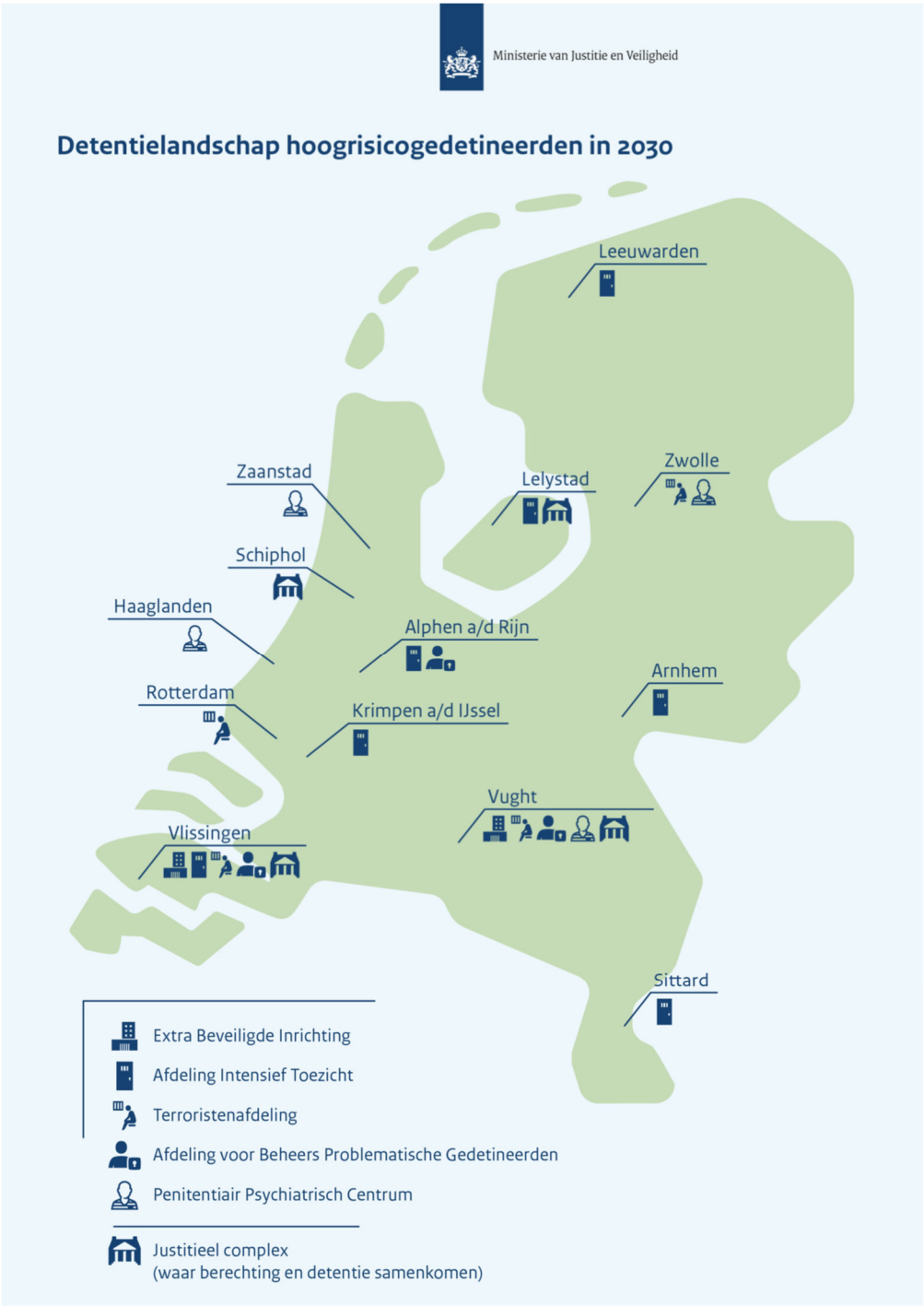
Ons kenmerk
6756965

Bijlage 1. Detentielandschap hoogrisicogedetineerden 2030

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

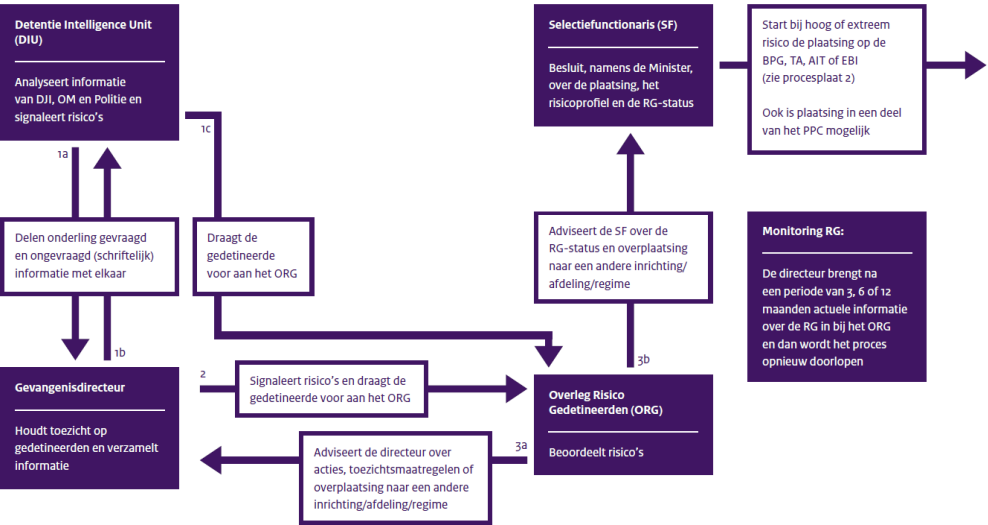
Bijlage 2. Procesplaten Signalering en monitoring RG en HRG

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

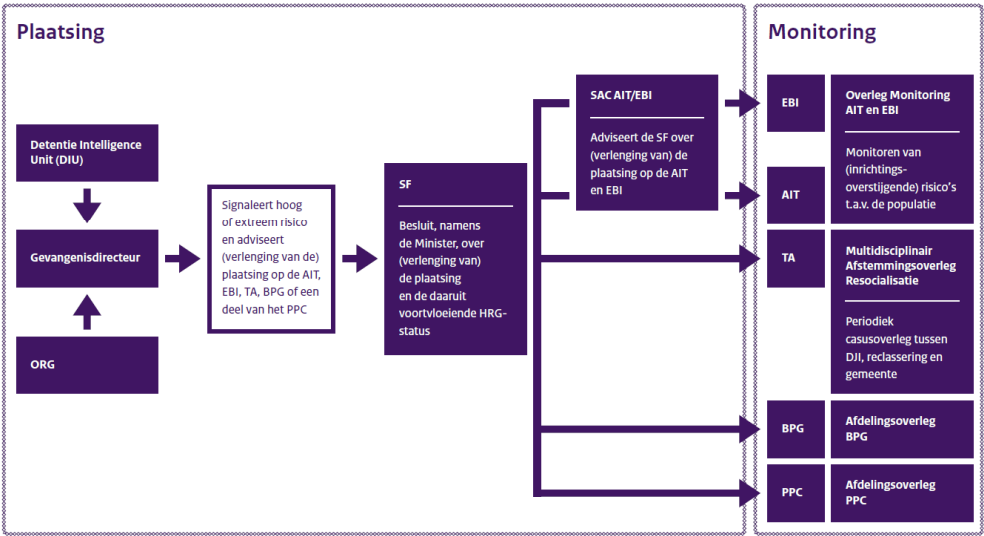
Procesplaat 1: Signalering en monitoring risicogedetineerde (RG)

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Procesplaat 2: Plaatsing en monitoring hoogrisicogedetineerde (HRG)

Bijlage 3. Overzicht (toezichts)maatregelen

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Deze set heeft als doel om bij het opleggen van toezichtsmaatregelen een samenhangend en effectief pakket aan maatregelen op te leggen. De set is gebaseerd op ervaring en deskundigheid van directeurs van GVM-inrichtingen en het juridisch kader van de Pbw. Ter illustratie: wanneer telefoongesprekken worden meegeluisterd, dient dit ook bij bezoek te gebeuren om te voorkomen dat een GVM-gedetineerde alsnog via een ander contactmiddel ongecontroleerd boodschappen aan anderen kan doorgeven. Hierbij wordt onderkend dat het toezicht nooit 100% sluitend is, omdat heimelijk contact met de buitenwereld door tussenkomst van een derde persoon (via medegedetineerden) kan plaatsvinden of via illegale middelen (zoals een mobiele telefoon). Niettemin wordt getracht de aanpak zo optimaal mogelijk in te richten. Door rapportages over het gedrag, in het bijzonder de omgang met medegedetineerden, kunnen signalen worden herkend en kan de intensiteit van maatregelen worden verhoogd. Bijvoorbeeld intensiever toezicht op beweging binnen de inrichting.

Bij het opleggen van maatregelen zijn de bepalingen ten aanzien van rechtspositie, zoals neergelegd in hoofdstuk 10 van de Pbw van overeenkomstige toepassing. Elke opgelegde maatregel dient te worden onderbouwd. Deze leidraad voorziet in toelichtingen. Voor maatregelen gericht op het toezicht op contacten met buiten sluit deze leidraad aan op de *Handreiking toezicht op contacten met buiten van gedetineerden*.¹⁵

De bepalingen van het regime waar de risicogedetineerde verblijft zijn van overeenkomstige toepassing op de risicogedetineerde. Wanneer op de verblijfsafdeling sprake is van beleidsinitiatieven gericht op verruiming van bewegingsruimte van de gedetineerde (in het kader van het detentieklimaat) dan wordt ten aanzien van de risicogedetineerde het individuele besluit genomen of de verruiming aan de risicogedetineerde kan worden toegekend.¹⁶ De verruiming wordt afgewogen tegen de overweging van orde en veiligheid in de inrichting. De directeur neemt hierbij het advies van het ORG in acht.¹⁷ Iedere beslissing van de directeur dient goed te worden onderbouwd.

¹⁵ Handreiking Toezicht op contacten met buiten van gedetineerden d.d. 8 juni 2021.

¹⁶ Het kan gaan om verruimingen in fysieke bewegingsruimte, maar ook om nieuwe faciliteiten gericht op contacten met de buitenwereld, zoals celtelefonie.

¹⁷ Het ORG adviseert vanuit deskundigheid op het gebied van orde en veiligheid en oordeelt vanuit een degelijke informatiepositie. Dit is zwaarwegend. Daarbij komt dat het voor een eventuele overplaatsing van de gedetineerde van belang is dat er een goede onderliggende redenering aanwezig is.

1. Toezicht contacten met buiten

Toezicht op contacten met buiten is van belang om voortzetting van crimineel handelen te kunnen signaleren en in te dammen en om voorbereidingshandelingen voor ontvluchting te detecteren. Toezicht op contacten met buiten is ook gericht op het voorkomen en tegengaan van onwenselijke contacten zoals stalken, het benaderen van slachtoffers het doorgeven van boodschappen binnen criminele netwerken of het verkondigen van (radicale) boodschappen vanuit de PI.

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

1.1 Toezicht op telefonische contacten

1.1a)	Opnemen, meeluisteren en registreren gesprekken, tevens vertalen. Zonodig toezenden aan het GRIP	Betreft het opnemen en mee- en/of terugluisteren van alle gevoerde gesprekken, behalve gesprekken met geprivilegieerde personen (zoals omschreven in artikel 37 Pbw).
1.1b)	Screening persoonlijke relaties van de gedetineerde door GRIP en LBIV	Het GRIP en het LBIV onderzoeken de identiteit van de opgevoerde contacten en adviseren hierover. De directeur maakt een eigenstandige afweging waarin hij het advies van het GRIP en het LBIV meeweegt.
1.1c)	Beperken belduur	Beperking van de belduur is nodig om het mee- en/of terugluisteren met de beschikbare middelen te laten plaatsvinden: de personele capaciteit die nodig is om gesprekken te beluisteren en indien nodig schriftelijk uit te werken en te vertalen. Op grond van de Pbw heeft een gedetineerde het recht om minimaal 10 minuten per week te bellen. De directeur kan op grond van inhoudelijke overwegingen of bedrijfsvoering redenen (zoals de beschikbare capaciteit van het BIV) het aantal minuten beperken tot 10 minuten per week. Voor het vertalen van de gesprekken wordt gebruik gemaakt van een vertaaldienst waar een mantelcontract mee is afgesloten.

1.2 Toezicht op contact met bezoekers		
1.2a)	Screening persoonlijke relaties van de gedetineerde door GRIP en LBIV	Het GRIP en het LBIV onderzoeken de identiteit van de opgevoerde contacten en adviseren hierover. De directeur maakt een eigenstandige afweging waarin hij het advies van het GRIP en het LBIV meeweegt.
1.2b)	Opnemen, meeluisteren, terugluisteren, vertalen gesprekken en zo nodig zenden aan GRIP	Betreft het opnemen en mee- en/of terugluisteren van alle gevoerde gesprekken, behalve gesprekken met geprivilegieerde personen (zoals omschreven in artikel 37 Pbw). Opnemen en mee- en/of terugluisteren gebeurt met speciale apparatuur in de bezoekszaal/spreekkamer. Indien deze apparatuur niet beschikbaar is kan er opgeschaald worden naar individueel bezoek met fysiek toezicht.
1.2c)	Visitatie na ieder bezoek	Afgewogen wordt of het aannemelijk is dat de gedetineerde zal pogen om via bezoek contrabande of schriftelijke boodschappen naar binnen te brengen. Voor een efficiënt toezicht op de gedetineerde vindt na <u>ieder</u> bezoek visitatie plaats. Na <u>geprivilegieerd</u> bezoek wordt middels de randomizer een foullering of visitatie uitgevoerd.
1.2d)	Geen Beeld Bellen Justitiabelen (BBJ)	Uitgangspunt is dat bij een GVM-gedetineerde geen BBJ wordt toegekend.
1.2e)	Geen Bezoek Zonder Toezicht (BZT)	Uitgangspunt is dat bij een GVM-gedetineerde geen BZT wordt toegekend. Dit is immers een ongecontroleerd contactmoment.
1.2f)	Geen deelname aan ouder-kind dag	Indien sprake is van een gedetineerde met een minderjarig kind (14 jaar en jonger): alleen deelname aan kleinschalige activiteiten met voldoende direct toezicht, danwel individueel, waarbij de inrichting zich inspanst

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

		om in een passend ouder-kind contact te voorzien (belang van het kind).
--	--	---

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

1.3 Toezicht op correspondentie

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

1.3a)	Inhoudelijke controle binnenkomende en uitgaande post.	Alle post wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van contrabande. Van de niet geprivilegeerde post wordt ook de inhoud van de post gelezen om te duiden. Eventueel wordt dit gedeeld met het GRIP en/of het LBIV.
-------	--	---

2. Toezicht op voorwerpen /voorwerpen op cel

Toezicht op voorwerpen is gericht op zaken als het voorkomen dat de gedetineerde voorwerpen of informatie verzamelt om ontvluchting mogelijk te maken, voorkomen dat de gedetineerde een wapen bezit of prepareert en het opsporen van niet toegestane communicatiemiddelen. Celcontroles kunnen relevante signalen leveren over ontvluchting of VCHD.

2a)	Uitgebreide cel inspectie: 1x per 2 weken	1x per 2 weken uitgebreide cel inspectie is de richtlijn. De frequentie kan hoger indien de directeur de afweging maakt dat dit noodzakelijk is. In het kader van onderzoek naar voorwerpen op cel wordt ook de gedetineerde zelf aan een onderzoek (visitatie danwel fouillering) onderworpen.
-----	---	---

3. Toezicht op bewegingsruimte in de inrichting

Toezicht bij verplaatsingen in de inrichting is gericht op het verkleinen van de kans op ontvluchting en het tegengaan van ongewenste contacten met medegedetineerden. Denk aan het doorgeven van berichten, bedreiging of poging tot liquidatie.

3a)	Toezicht op beweging door de inrichting	Het kan gaan om: begeleiding door een medewerker, melding bij vertrek en aankomst of cameratoezicht. Indien noodzakelijk wordt opgeschaald naar individuele deelname aan activiteiten, zoals luchten of sporten.
3b)	Arbeid: geen arbeid op buitenterrein	Indien noodzakelijk kan worden gekozen voor individuele arbeid op cel.
3c)	Arbeid: In beginsel geen toestemming voor baantjes als reiniger, wasboy etc.	Indien de gedetineerde in de inrichting status kan ontlenen aan bepaalde baantjes, dan worden deze niet toegekend aan de gedetineerde. Dit ziet op het risico

		op ondermijning gezag alsmede op ongecontroleerde contacten binnen of buiten de afdeling.
--	--	---

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

4. Toewijzing afdeling / cel

Gericht op het verkleinen van de kans op ontvluchting en het tegengaan van ongewenste contacten met medege-detineerden. Hoewel de directeur op grond van artikel 16 Pbw een verblijfsruimte aanwijst, kan het ORG de directeur hierover adviseren.

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

4a)	Plaatsing op een afdeling in een binnenring.	Dit hoeft niet in de beschikking te worden vermeld. Het kan wel een afwijzingsgrond zijn voor verzoeken om verplaatsing naar een andere afdeling.
4b)	Plaatsen op een cel dicht bij de teamkamer / in goed zicht.	Dit hoeft niet in de beschikking te worden vermeld. Het kan wel een afwijzingsgrond zijn voor verzoeken om verplaatsing naar een andere afdeling.
4c)	Geen plaatsing op meerpersoonscel	Tenzij de directeur oordeelt dat de gedetineerde op een meerpersoonscel kan worden geplaatst. In dat geval: consultatie operationeel overleg.
4d)	Periodieke evaluatie van de plaatsing	Redenen om op grond van periodieke evaluatie een plaatsing in een andere inrichting aan te vragen kunnen zijn bijvoorbeeld: gedetineerde bouwt door langdurig verblijf kennis op over de gebouwelijke omgeving, procedures en routines; afstand-nabijheid personeel komt in het geding; (heftige of opeenstapeling van) incidenten, gedetineerde bouwt sterk gezag op in de groep met risico op ondermijning gezag.

5. Vervoer

5a)	Minimum: apart compartiment of voertuig	Uitgangspunt is een apart compartiment of voertuig. Opschaling is mogelijk naar inzet, maar DV&O beslist uiteindelijk hierover.
-----	---	---

Bijlage 4. Format Aanmelden ORG

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

Aanmelden Overleg Risico-gedetineerden

Lever dit formulier uiterlijk acht dagen vóór het ORG aan.

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Gedetineerde	:	
Geboortedatum	:	
Cel	:	
Afdeling	:	
Detentie nummer	:	
Inrichting	:	
Rapportagesoort		
Status	:	
Datum	:	
Rapporteur	:	
Discipline	:	

Algemene informatie

Aanleiding aanmelding

Toelichting: Onderbouw waarom de gedetineerde aangemerkt zou moeten worden als risicogedetineerde.

Risicocategorie(ën):

Toelichting: Welke risicocategorie(ën) is/zijn mogelijk van toepassing op deze gedetineerde en waarom? Geef een onderbouwing per risicocategorie.

A. (risico op) Ontvluchting en/of bevrijding van buitenaf.

B. (vermoedens van) Voortgezet crimineel handelen vanuit detentie.

C. (risico op) Liquidatie, geweld of bedreiging in detentie van of door de gedetineerde.

D. (risico op) Verspreiden van extremistisch gedachtegoed.

E. Ondermijning van gezag van directie en personeel in de inrichting.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

F. Ongeoorloofde contacten met slachtoffers en/of nabestaanden, medewerkers in het strafrecht- of de executieketen dan wel ongeoorloofde contacten met media of zichtbaarheid op social media.

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

G. De gedetineerde wordt verdacht van of is veroordeeld voor een strafbaar feit dat heeft geleid tot grote maatschappelijke verontwaardiging en onrust en een geschokte rechtsorde.

Het betreft een levenslanggestrafte die niet onder risicocategorie A t/m G valt.

Vervoer

Huidige vervoersclassificatie DV&O

Detentiehistorie

Is de gedetineerde eerder aangemerkt als een gedetineerde met een vlucht- en/of maatschappelijk risico (GVM) en zo ja, waarom?

Toelichting: Geef hierbij op chronologische volgorde de historische gegevens aan, d.w.z.: van wanneer tot wanneer was de gedetineerde in het verleden aangemerkt als GVM'er, welke status was toen toegekend en welke indicaties/criteria toen van toepassing waren.

Heeft de gedetineerde eerder in een bijzonder regime gezeten, zoals de EBI, AIT, TA, BPG, PPC en zo ja, waarom?

Toelichting: Geef aan wat hiervoor de aanleiding is geweest en over welke periode de gedetineerde in dit regime heeft gezeten.

Interne informatie

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

Relevante disciplinaire straffen en/of maatregelen

Toelichting: Geef aan welke disciplinaire straffen en/of (toezichts- of orde)maatregelen er in de afgelopen periode zijn opgelegd en waarom? Benoem hierbij alleen de disciplinaire straffen en/of (toezichts- of orde)maatregelen die relevant zijn in het licht van deze aanmelding.

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Externe informatie

Zijn er bijzondere voorwaarden opgelegd door de rechtbank of heeft de politie dan wel het OM maatregelen getroffen ten aanzien van de veiligheid van de gedetineerde of anderen?

Toelichting: Denk hierbij aan een contactverbod en/of een locatieverbod, maar ook of de gedetineerde bijv. in het stelsel bewaken en beveiligen is opgenomen vanwege dreiging.

Interne en externe vrijheden

Komt de gedetineerde (binnenkort) in aanmerking voor interne vrijheden? Zo ja, benoem deze interne vrijheden.

Toelichting: denk hierbij aan bezoek zonder toezicht, BBJ, speciale baantjes, meedoen aan sportevenementen en/of andere interne privileges.

Komt de gedetineerde (binnenkort) in aanmerking voor of externe vrijheden? Zo ja, wat zijn de faseringsdata, v.i.-datum en einddatum?

Toelichting: denk hierbij aan kortdurend en langdurend re-integratieverlof, re-integratieverlof voor extramurale arbeid, penitentiair programma, eindverlof dan wel andere vormen van externe vrijheden zoals strafonderbreking, incidenteel verlof, v.i.-datum en einddatum.

Bijlagen:

- **BIV-rapport**
Welke interne informatie is er t.a.v. de risico's voorhanden vanuit het BIV?
- **LBIV-rapport**
Welke inrichtingsoverstijgende informatie is er t.a.v. de risico's voorhanden vanuit het LBIV?
- **GRIP-rapport**

Welke externe informatie t.a.v. de risico's is er voorhanden vanuit het GRIP en het OM?

Datum

(datum van verzending)

PI (Locatie)

Bijzonderheden

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum

23 september 2025

Ons kenmerk

6756965

Bijlage 5. Format Evaluatie ORG

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Evaluatie Overleg Risico-gedetineerden

Gedetineerde	:	
Geboortedatum	:	
Cel	:	
Afdeling	:	
Detentie nummer	:	
Inrichting	:	
Rapportagesoort		
Status	:	
Datum	:	
Rapporteur	:	
Discipline	:	

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Algemene informatie

Wat is het advies geweest van het (vorige) ORG en welke risicocategorieën zijn er vanuit het (vorige) ORG vastgesteld?

--

Is het advies ten aanzien van de maatregelen van het ORG (volledig) opgevolgd? Zo nee: licht toe welke afweging hierin is gemaakt.

--

Evaluatie van de afgelopen periode

Toelichting: Geef een inhoudelijke evaluatie van de afgelopen periode. Bijv. welk effect de maatregelen hebben gehad.

--

Risicocategorie(ën):

Toelichting: Welke risicocategorie(ën) is/zijn mogelijk van toepassing op deze gedetineerde en waarom? Geef een onderbouwing per risicocategorie.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

A. (risico op) Ontvluchting en/of bevrijding van buitenaf.**B. (vermoedens van) Voortgezet crimineel handelen vanuit detentie.****C. (risico op) Liquidatie, geweld of bedreiging in detentie van of door de gedetineerde.****D. (risico op) Verspreiden van extremistisch gedachtegoed.****E. Ondermijning van gezag van directie en personeel in de inrichting.****F. Ongeoorloofde contacten met slachtoffers en/of nabestaanden, medewerkers in het strafrecht- of de executieketen dan wel ongeoorloofde contacten met media of zichtbaarheid op social media.****G. De gedetineerde wordt verdacht van of is veroordeeld voor een strafbaar feit dat heeft geleid tot grote maatschappelijke verontwaardiging en onrust en een geschokte rechtsorde.**

Het betreft een levenslanggestrafte die niet onder risicocategorie A t/m G valt.

Vervoer

Actuele vervoersclassificatie DV&O

Detentiehistorie

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

Is de gedetineerde eerder aangemerkt als een gedetineerde met een vlucht en/of maatschappelijk risico (GVM) en zo ja, waarom?

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Heeft de gedetineerde eerder in een bijzonder regime gezeten, zoals de EBI, AIT, TA, BPG, PPC en zo ja, waarom?

Interne informatie

Relevante disciplinaire straffen en/of maatregelen

Externe informatie

Zijn er bijzondere voorwaarden opgelegd door de rechtbank of heeft de politie dan wel het OM maatregelen getroffen ten aanzien van de veiligheid van de gedetineerde of anderen?

Interne en externe vrijheden

Komt de gedetineerde (binnenkort) in aanmerking voor interne vrijheden? Zo ja, benoem deze interne vrijheden.

Komt de gedetineerde binnenkort in aanmerking voor of externe vrijheden? Zo ja, wat zijn de faseringsdata, v.i.-datum en einddatum?

Bijlagen:

- **BIV-rapport**
- **LBIV-rapport**
- **GRIP-rapport**

Datum

(datum van verzending)

PI (Locatie)

Bijzonderheden

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum

23 september 2025

Ons kenmerk

6756965

Bijlage 6. Format Advies ORG

Advies Overleg Risico-gedetineerden

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Gedetineerde	:
Geboortedatum	:
Cel	:
Afdeling	:
Detentie nummer	:
Inrichting	:
Rapportagesoort	
Status	:
Datum	:
Rapporteur	:
Discipline	:

Het ORG adviseert de selectiefunctionaris om de gedetineerde:

- ☐ niet aan te merken als risicogedetineerde met een vlucht- en maatschappelijk risico
- ☐ aan te merken als risicogedetineerde met een vlucht- en maatschappelijk risico, onder toewijzing van de volgende risicocategorie(en):

- A.** (risico op) Ontvluchting en/of bevrijding van buitenaf.
- B.** (vermoedens van) Voortgezet crimineel handelen vanuit detentie.
- C.** (risico op) Liquidatie, geweld of bedreiging in detentie van of door de gedetineerde.
- D.** (risico op) Verspreiden van extremistisch gedachtegoed.
- E.** Ondermijning van gezag van directie en personeel in de inrichting.
- F.** Ongeoorloofde contacten met slachtoffers en/of nabestaanden, medewerkers in het strafrecht, - of de executieketen dan wel ongeoorloofde contacten met media of zichtbaarheid op social media.
- G.** De zaak heeft landelijk of lokaal geleid tot grote maatschappelijke verontwaardiging en onrust en een geschokte rechtsorde.

Het betreft een levenslanggestrafte die niet onder risicocategorie A t/m G valt.

- ☐ aan te merken als hoogrisicogedetineerde
- ☐ af te schalen

Onderbouwing:

Toelichting: geef een onderbouwing per risicocategorie.

--

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

Het ORG adviseert de directeur om de volgende toezichtsmaatregelen te treffen:

1.1 Toezicht op telefonische contacten	☐ 1.1a
	☐ 1.1b
	☐ 1.1c
1.2 Toezicht op contact met bezoekers	☐ 1.2a
	☐ 1.2b
	☐ 1.2c
	☐ 1.2d
	☐ 1.2e
1.3 Toezicht op correspondentie	☐ 1.3a
2. Toezicht op voorwerpen/voorwerpen op cel	☐ 2a
3. Toezicht op bewegingsruimte in de PI	☐ 3a
	☐ 3b
	☐ 3c
4. Toewijzing afdeling / verblijfsruimte	☐ 4a
	☐ 4b
	☐ 4c
	☐ 4d
5. Vervoer	☐ 5a

Onderbouwing:

Toelichting: geef een onderbouwing t.a.v. de geadviseerde toezichtsmaatregelen.

De frequentie van de bespreking is vastgesteld op:

- ☐ 3 maanden
☐ 6 maanden
☐ 12 maanden

Onderbouwing:

Toelichting: Onderbouw kort waarom de gedetineerde om de 3, 6 of 12 maanden besproken zal worden.

Bijlage 7. Termijnen aanleveren t.b.v. ORG

Ten behoeve van het aanleveren van stukken voor het Overleg Risicogedetineerden geldt het onderstaande werkproces met de bijbehorende termijnen.

Directie Beleid & Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
23 september 2025

Ons kenmerk
6756965

1 maand voorafgaand aan het ORG	Het BIV van de aandragende PI levert het BIV-rapport aan bij het LBIV. Het BIV geeft hierbij aan welke openstaande vraagstukken er vanuit de PI nog zijn. Deze kunnen dan eventueel vanuit het LBIV, GRIP ¹⁸ en/of OM dan wel gezamenlijk vanuit de DIU geanalyseerd en (indien mogelijk) beantwoord worden.
2 weken voorafgaand aan het ORG	Het LBIV stuurt het LBIV- en GRIP-rapport dan wel het DIU-rapport terug naar het BIV.
14 tot <u>uiterlijk</u> 8 dagen voorafgaand aan het ORG	De (plv.) vestigingsdirecteur vult het aanmeld- of evaluatieformulier in via Tulp Select en meldt dit formulier gereed.
7 dagen voor het ORG	De secretaris maakt de vergaderbundel gereed en stuurt deze naar de deelnemers van het ORG.
5 dagen na het ORG	De secretaris stuurt het advies van het ORG (in het format in Tulp Select) aan de directeur van de desbetreffende PI.

¹⁸ Het LBIV zorgt ervoor dat de rapportage bij het GRIP wordt opgevraagd.